

בנק ישראל

הפיקוח על הבנקים
אגף מדיניות והסדרה

כ"ג באייר תשע"ב

15 במאי 2012

חוזר מס' ח-06-2338

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: איגוח (Securitization)

(ניהול בנקאי תקין, הוראה מספר 205)

מבוא

1. בחודש יולי 2009 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הנחיות הכוללות תיקונים למסגרת העבודה של באזל II (Enhancements to the Basel II framework). לאור האמור בהנחיות הועדה, נוצר הצורך לתקן את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 205.
2. לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, ובאישור הנגיד, החלטתי על עדכון ההוראה כמפורט להלן.

התיקונים להוראה

3. הוספת סעיף 565 להוראה הקובע כי תאגיד בנקאי לא יוכל להכיר בדירוג של חשיפת איגוח, אם הדירוג מושפע מערבות או מתמיכה דומה אחרת שהתאגיד הבנקאי עצמו נתן לעסקת האיגוח. במידה והתאגיד הבנקאי רוכש חשיפות איגוח בעסקה כזאת, עליו לטפל בחשיפות שרכש כאילו הן אינן מדורגות.
4. במסגרת סעיף 541(i) להוראה, תתווסף למסגרת העבודה הגדרה חדשה שתעסוק ב"איגוח מחדש" (res securitization). חשיפת איגוח מחדש היא חשיפת איגוח בה אחת או יותר מחשיפות הבסיס עומדת בעצמה בהגדרה של חשיפת איגוח. משקלי הסיכון שנקבעו לחשיפות איגוח מחדש, הגבוהים ממשקלי הסיכון המיוחסים לחשיפות איגוח "רגילות", עודכנו בסעיף 567 להוראה.
5. ניתוח סיכונים עצמאי - תאגיד בנקאי לא יוכל להשתמש במשקלי הסיכון שנקבעו בהוראה 205 מבלי שיהיה לו מידע מקיף בכל הקשור למבנה עסקת האיגוח והבנה מעמיקה של הסיכון הכרוך בה, הכל כמפורט בסעיפים 565(i) עד 565(iv) להוראה. תאגיד בנקאי שלא יעמוד בתנאים יאלץ לבצע הפחתה מההון בגובה החשיפה.

6. תיקון סעיף 579 להוראה כך שמקדם המרה לאשראי (CCF) למכשירי נזילות כשירים יהיה בגובה 50%, ללא קשר לתקופת הפירעון. לפני התיקון מכשירי נזילות לטווח קצר (עד שנה) קיבלו CCF בגובה 20%.

7. ביטול סעיף 580 להוראה, המאפשר הקצאת CCF בגובה 0% למכשירי נזילות כשירים הזמינים רק למקרה של הפרעת שוק כללית.

תחילה

8. מועד התחילה של הוראה זו הוא ביום 31.12.2012.

עדכון הקובץ

9. מצורפים דפי עדכון לקובץ ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(5/12) [2] 205-1-20	(6/10) [1] 205-1-18

בכבוד רב,

דוד זקן
המפקח על הבנקים

איגור (Securitization)

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	<u>נושא</u>
205-2	תחולה והגדרות של העסקאות הנכללות במסגרת האיגור
205-3	הגדרות ומינוחים כלליים
205-5	דרישות תפעוליות להכרה בהעברת סיכון
205-8	טיפול בחשיפות איגור

א. תחולה והגדרות של העסקאות הנכללות במסגרת האיגוח

538. תאגידים בנקאיים חייבים ליישם הוראה זו לצורך קביעת דרישות הון פיקוחי לחשיפות הנובעות מאיגוח מסורתי וסינטטי, או ממבנים דומים הכוללים מאפיינים המשותפים לשני סוגי האיגוח האמורים. מכיוון שניתן לבנות עסקת איגוח במגוון דרכים שונות, הטיפול ההוני בחשיפת איגוח חייב להיקבע על בסיס המהות הכלכלית של החשיפה ולא על בסיס צורתה המשפטית. באופן דומה, המפקח יסתכל על המהות הכלכלית של עסקה כדי לקבוע האם לצורך קביעת ההון הפיקוחי, יש להכפיפה למסגרת האיגוח. מומלץ שתאגידים בנקאיים יתייעצו עם המפקח על הבנקים בכל מקרה של אי-וודאות לגבי השאלה האם עסקה מסוימת צריכה להיחשב עסקת איגוח.

539. **איגוח מסורתי** הוא מבנה שבו תזרים המזומנים הנובע ממאגר של חשיפות בסיס משמש לשירות של לפחות שתי שכבות שונות של פוזיציות או רובדי סיכון (stratified risk positions or tranches) המשקפות דרגות שונות של סיכון אשראי. התשלומים למשקיעים תלויים באיכות הביצוע של חשיפות הבסיס הספציפיות, בניגוד לתשלומים הנובעים מהתחייבות של הישות שיצרה את החשיפות הללו.

המבנים השכבתיים/המרובדים המאפיינים איגוח, נבדלים ממכשירי חוב בכיר/נדחה רגילים בכך שרובדי איגוח נחותים (junior tranches) יכולים לספוג הפסדים מבלי להפריע לתשלומים חוזיים לרובדים בכירים (senior tranches) יותר. זאת, בעוד שנידחות (subordination) במבנה של חוב בכיר/נדחה, היא עניין של עדיפות בזכות לתקבולים בעת פירוק או פשיטת רגל.

540. **איגוח סינטטי** הוא מבנה הכולל לפחות שתי שכבות שונות של פוזיציות או רובדי סיכון המשקפות דרגות שונות של סיכון אשראי, כאשר סיכון אשראי של מאגר של חשיפות בסיס מועבר לצד שלישי, במלואו או בחלקו, באמצעות שימוש בערבויות או בנגזרי אשראי ממומנים (כגון credit linked notes), או בנגזרי אשראי לא ממומנים (כגון credit default swaps), המשמשים לגידור סיכון האשראי של המאגר. בהתאם לכך, הסיכון הפוטנציאלי שאליו חשופים המשקיעים תלוי באיכות הביצוע של מאגר הבסיס. באיגוח סינטטי החשיפות הכלולות במאגר הבסיס אינן נמחקות ממאזן התאגיד הבנקאי היזם.

541. חשיפות תאגיד בנקאי לעסקאות איגוח יכונן מעתה "**חשיפות איגוח**" (securitization exposures). חשיפות איגוח עשויות לכלול, בין היתר, עסקאות כגון: ני"ע מגובי נכסים (asset-backed securities), ני"ע מגובי-משכנתאות (mortgage-backed securities), חיזוק אשראי (credit enhancement), מכשירי נזילות (liquidity facilities), עסקאות החלף בריביות ובמטבעות, נגזרי אשראי, וכיסוי לרובדי סיכון (tranching cover) כמתואר בסעיף 199 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203. חשבונות רזרבה (reserve accounts), כגון חשבונות של בטחונות במזומן (cash collateral accounts), הרשומים כנכס ע"י התאגיד הבנקאי היזם, חייבים גם הם להיות מטופלים כחשיפות איגוח.

541(i). **חשיפת איגוח מחדש** (*res securitization exposure*) היא חשיפת איגוח בה הסיכון המשוּיך למאגר חשיפות הבסיס מחולק לרובדי סיכון, ולפחות אחת מחשיפות הבסיס היא בעצמה חשיפת איגוח. בנוסף, חשיפה לחשיפת איגוח מחדש אחת או יותר היא חשיפת איגוח מחדש.

542. מכשירי הבסיס במאגר שאוגח עשויים לכלול, בין היתר, את הפריטים הבאים: הלוואות, התחייבויות (commitments), ניירות ערך מגובי נכסים ומגובי משכנתאות, אגרות חוב של תאגידים, מניות, והשקעות הוניות פרטיות (private equity investments). מאגר הבסיס יכול לכלול חשיפה אחת או יותר.

ב. הגדרות ומינוחים כלליים

1. **תאגיד בנקאי יזם** (*originating bank*)

543. למטרות הון מבוסס סיכון, תאגיד בנקאי ייחשב כיזם בעסקת איגוח מסוימת, אם הוא עומד באחד מהתנאים הבאים:

- א. התאגיד הבנקאי יזם באופן ישיר או עקיף חשיפות בסיס שנכללות באיגוח; או
- ב. התאגיד הבנקאי משמש כמממן (sponsor) של אמצעי העברה (conduit) של נייר מסחרי מגובה נכס (ABCP - Asset-Backed Commercial Paper), או של תוכנית דומה שרוכשת חשיפות מישויות שהן צד שלישי. בהקשר של תוכניות כאלה תאגיד בנקאי בדרך כלל יחשב כמממן, ולפיכך, כיזם, אם הוא, בפועל או במהות, מנהל או מייעץ לתוכנית, מציב ניירות ערך בשוק או מספק נזילות ו/או חיזוקי אשראי.

2. **תכנית של נייר מסחרי מגובה נכס** (*Asset-Backed Commercial-Paper Programme*)

544. תכנית של נייר מסחרי מגובה נכס (ABCP) מנפיקה בעיקר נייר מסחרי בעל תקופת פירעון מקורית של שנה אחת או פחות, אשר מגובה בנכסים, או בחשיפות אחרות, המוחזקים על ידי ישות למטרה מיוחדת, המנותקת מהמעביר במקרה של פשיטת רגל (bankruptcy remote special purpose entity).

3. **אופציית רכש מְנִקָה** (*clean-up call*)

545. אופציית רכש מְנִקָה היא אופציה המאפשרת לתאגיד הבנקאי היזם לרכוש בחזרה חשיפות איגוח (כגון, ניירות ערך מגובי-נכסים) לפני שכל חשיפות הבסיס או חשיפות האיגוח נפרעו. במקרה של איגוח מסורתי, הדבר מבוצע בדרך כלל על ידי רכישה חוזרת של יתרת חשיפות האיגוח, זאת, כאשר יתרת המאגר או יתרת ניירות ערך שהונפקו ירדה מתחת לרמה ספציפית שנקבעה. במקרה של עסקה סינטטית, אופציית הרכש המְנִקָה יכולה להופיע בצורה של סעיף המבטל את הגנת האשראי.

4. חיזוק אשראי (credit enhancement)
 546. חיזוק אשראי הוא הסדר חוזי שבו תאגיד בנקאי מחזיק או מקבל על עצמו חשיפת איגוח, ובמהות, מספק רמה מסוימת של הגנה נוספת לצדדים אחרים המעורבים בעסקה.

5. רצועת חיזוק אשראי לריבית בלבד (credit enhancing interest-only strip)
 547. רצועת חיזוק אשראי לריבית בלבד (I/O) היא נכס מאזני אשר (1) מייצג הערכה של תזרימי מזומנים בקשר להכנסות מרווח (margin income) עתידיות ו- (2) הוא נדחה (subordinated).

6. פירעון מוקדם (early amortisation)
 548. סעיפי פירעון מוקדם הינם תנאים, שהפעלתם מאפשרת למשקיעים להיפרע (paid out) לפני המועד המקורי שנקבע בניירות הערך שהונפקו. למטרות הון מבוסס סיכון, סעיף פירעון מוקדם יכול להיחשב נשלט (controlled) או לא נשלט (non-controlled).
 סעיף פירעון מוקדם נשלט חייב לקיים את כל התנאים הבאים:
 א. לתאגיד הבנקאי חייבת להיות תכנית הון/נזילות הולמת כדי להבטיח שבידיו רמה מספקת של הון ונזילות זמינים למקרה של פירעון מוקדם.
 ב. לכל אורך תקופת העסקה, לרבות תקופת הפירעון (amortisation period), קיימת אותה חלוקה יחסית (pro rata) של ריבית, קרן, הוצאות, הפסדים והשבות (recoveries), המבוססת על חלקם היחסי של התאגיד הבנקאי והמשקיעים ביתרות החייבים (receivables outstanding) נכון לתחילתו של כל חודש.
 ג. התאגיד הבנקאי חייב לקבוע תקופת פירעון אשר תהיה מספקת להחזר או הכרה בכשל של לפחות 90% מיתרת החוב שלא נפרעה בתחילת תקופת הפירעון המוקדם, וכן
 ד. קצב החזר התשלומים לא יהיה מהיר יותר מקצב החזר שמותר בפירעון בקו ישר על פני התקופה שנקבעה בקריטריון ג' לעיל.

549. סעיף פירעון מוקדם שאינו מקיים את התנאים עבור סעיף פירעון מוקדם נשלט, יטופל כסעיף פירעון מוקדם לא נשלט.

7. מרווח עודף (excess spread)
 550. מרווח עודף מוגדר, בדרך כלל, כגביות ברוטו של הכנסות מימון והכנסות אחרות, אשר מתקבלות ע"י הנאמנות או הישות למטרה מיוחדת (SPE - ראה הגדרה בסעיף 552), בניכוי ריבית שמשולמת למשקיעים (certificate interest), עמלות שירות, מחיקות של חובות רעים (charges-off) והוצאות אחרות לנאמן בכיר (senior trust) או ל-SPE.

8. תמיכה סמויה (implicit support)
 551. תמיכה סמויה נוצרת כאשר תאגיד בנקאי מספק תמיכה לאיגוח, מעבר למחויבות החוזית שלו שנקבעה מראש.

9. ישות למטרה מיוחדת (SPE-special purpose entity)

552. SPE היא חברה, נאמנות, או ישות אחרת אשר הוקמה למטרה ספציפית, פעולותיה מוגבלות לאלה הנדרשות לצורך הגשמת המטרה של ה-SPE, והמבנה שלה נועד לבודד את ה-SPE מסיכון האשראי של היזם או של מוכר החשיפות. SPEs משמשות בדרך כלל ככלים פיננסיים (financial vehicles) אשר באמצעותם חשיפות נמכרות לנאמנות או לישות דומה, בתמורה למזומן או לנכסים אחרים הממומנים ע"י חוב שהונפק ע"י הנאמנות.

ג. דרישות תפעוליות להכרה בהעברת סיכון

553. הדרישות התפעוליות המפורטות להלן ישימות לאיגוח בגישה הסטנדרטית.

1. דרישות תפעוליות לאיגוחים מסודתיים

554. תאגיד בנקאי יזם יכול שלא לכלול חשיפות שאוגחו בחישוב הנכסים המשוקללים בסיכון, רק אם כל התנאים המפורטים להלן מתקיימים. תאגידים בנקאיים אשר מקיימים תנאים אלה עדיין חייבים להחזיק הון פיקוחי כנגד כל חשיפות האיגוח שהם שומרים (retained).

א. סיכון אשראי משמעותי (significant) הקשור לחשיפות שאוגחו הועבר לצדדים שלישיים.

ב. המעביר (transferor) אינו משמר שליטה אפקטיבית או שליטה עקיפה בחשיפות שהועברו. הנכסים בודדו משפטית מהמעביר (לדוגמה באמצעות מכירה של נכסים או באמצעות השתתפות-משנה (subparticipation)), כך שהחשיפות נמצאות מעבר להישג ידו של המעביר ונושיו גם במקרה של פירוק, פשיטת רגל או כינוס נכסים. חובה שתנאים אלו יתמכו ע"י חוות דעת של יועץ משפטי מוסמך.

המעביר נחשב כמי שמשמר שליטה אפקטיבית בחשיפות סיכון האשראי שהועברו אם הוא:

1) מסוגל לרכוש חזרה מהנעבר (transferee) את החשיפות שהועברו כדי לממש את ההטבות מהן; או

2) מחויב לשמור אצלו את הסיכון של החשיפות שהועברו.

שמירת המעביר על זכויות השירות (servicing rights) לחשיפות לא תיצור בהכרח שליטה עקיפה בחשיפות.

ג. ניירות הערך שהונפקו אינם התחייבויות של המעביר. לפיכך, למשקיעים הרוכשים את ניירות הערך יש זכויות (have claims) אך ורק כלפי המאגר של חשיפות הבסיס.

ד. הנעבר הוא ישות למטרה מיוחדת (SPE), ולמשקיעים בניירות הערך שהנפיקה ה-SPE יש זכות לשעבדם או להחליפם ללא הגבלה.

ה. אופציות רכש מנקות (clean-up calls) חייבות לקיים את התנאים שנקבעו בסעיף 557.

ו. האיגוח אינו כולל סעיפים אשר:

1) דורשים מהתאגיד הבנקאי היזם לשנות באופן שיטתי את חשיפות הבסיס, כך שהממוצע

המשוקלל של איכות האשראי של המאגר ישופר, למעט אם הדבר מושג ע"י מכירת

נכסים, במחיר שוק, לצדדים שלישיים בלתי תלויים ולא קשורים (unaffiliated).

- 2) מאפשרים, לאחר שהעסקה החלה, הגדלות של פוזיציות ההפסד הראשון שמוחזק על ידי התאגיד הבנקאי היזם או של חיזוק האשראי המסופק על ידו; או
- 3) מגדילים את התשואה המשולמת לצדדים שאינם התאגיד הבנקאי היזם, כגון משקיעים וצדדים שלישיים המספקים חיזוקי אשראי, במקרה של הרעה באיכות האשראי של מאגר הבסיס.

2. דרישות תפעוליות לאיגוחים סינטטיים

555. עבור עסקאות איגוח סינטטיות, השימוש בטכניקות CRM (כלומר, ביטחונות, ערבויות ונגזרי אשראי) לגידור חשיפת הבסיס (underlying exposure) יכול שיוכר למטרות הון מבוסס סיכון, רק אם מתקיימים התנאים המפורטים להלן:
- א. מפחיתי סיכון האשראי (Credit Risk Mitigants) חייבים לעמוד בדרישות שנקבעו בסעיפים 109 - 210 (פרק ד' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203).
- ב. רק ביטחונות שפורטו בסעיפים 145 ו-146 יוכרו כביטחונות כשירים. ניתן להכיר גם בביטחון כשיר ששועבד ע"י SPEs.
- ג. ערבים כשירים מוגדרים בסעיף 195. תאגידים בנקאיים לא יכירו ב-SPEs כערבים כשירים במסגרת הוראת האיגוח.
- ד. תאגידים בנקאיים חייבים להעביר חלק משמעותי (significant) מסיכון האשראי של חשיפת הבסיס לצדדים שלישיים.
- ה. המכשירים המשמשים להעברת סיכונים אשראי לא יכללו התניות או תנאים אשר מגבילים את היקף סיכון האשראי שהועבר, כגון אלו המוצגים להלן:
- סעיפים שמגבילים באופן מהותי את הגנת האשראי או את העברת סיכון האשראי (לדוגמה, ספי מהותיות (triggers) משמעותיים, שמתחתם, הגנת אשראי נחשבת כלא נכנסת לפעולה גם אם התרחש אירוע אשראי, או, כאלה המאפשרים את סיום ההגנה עקב הרעה באיכות האשראי של חשיפות הבסיס);
  - סעיפים הדורשים מהתאגיד הבנקאי היזם לשנות את חשיפות הבסיס כדי לשפר את איכות האשראי הממוצעת המשוקללת של המאגר;
  - סעיפים המייקרים את עלות הגנת האשראי של תאגיד בנקאי בתגובה להרעה באיכות המאגר;
  - סעיפים המגדילים את התשואה המשולמת לצדדים שאינם התאגיד הבנקאי היזם, כגון משקיעים וצדדים שלישיים המספקים חיזוקי אשראי, בתגובה להרעה באיכות האשראי של מאגר ההתייחסות (reference); וגם
  - סעיפים המאפשרים, לאחר שהעסקה החלה, הגדלות של פוזיציות ההפסד הראשון המוחזקות ע"י התאגיד הבנקאי היזם או הגדלות של חיזוק אשראי אשר סופק על ידו.
- ו. חובה לקבל חוות דעת מיועץ משפטי מוסמך המאשרת את יכולת האכיפה של החוזים בכל שטחי השיפוט הרלבנטיים.
- ז. אופציות רכש מנקות (clean-up calls) חייבות לקיים את התנאים שנקבעו בסעיף 557.

556. במקרה של עסקאות איגוח סינטטיות, ההשפעה של יישום שיטות CRM לגידור חשיפת הבסיס מטופלת לפי סעיפים 109 עד 210 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

במקרה של אי התאמה בתקופות לפירעון (maturity mismatch), דרישת ההון תיקבע בהתאם לסעיפים 202 עד 205. כאשר לחשיפות שבמאגר הבסיס מועדי פירעון שונים, מועד הפירעון הרחוק ביותר ייחשב כמועד הפירעון של המאגר. בהתייחס לאיגוח סינטטי, אי התאמות בתקופות לפירעון יכולות להיווצר, למשל, כאשר תאגיד בנקאי משתמש בנגזרי אשראי כדי להעביר חלק מסיכון האשראי של מאגר נכסים ספציפי, או את כולו, לצדדים שלישיים. כאשר נגזרי האשראי פוקעים, העסקה תסתיים. המשמעות היא שמועד הפירעון האפקטיבי של רובדי עסקת האיגוח הסינטטי עשוי להיות שונה מזה של חשיפות הבסיס.

תאגידים בנקאיים שיוזמים איגוח סינטטי חייבים לטפל באי התאמה בתקופות לפירעון באופן הבא: תאגיד בנקאי המשתמש בגישה הסטנדרטית לאיגוח, חייב להפחית מההון את כל הפוזיציות שנשמרו על ידו אשר אינן מדורגות או שדרוגן נמוך מדרגת השקעה. בהתאם לכך, כאשר נדרשת הפחתה מההון, לא יילקחו בחשבון אי התאמות בתקופות לפירעון. עבור כל הסוגים האחרים של חשיפות איגוח, התאגיד הבנקאי חייב ליישם את הטיפול באי התאמה בתקופות לפירעון שנקבע בסעיפים 202 עד 205.

3. דרישות תפעוליות וטיפול באופציות רכש מנקות (Clean-up calls)

557. עבור עסקאות איגוח הכוללות אופציית רכש מנקה, לא תידרש החזקת הון בשל קיומה של אופציה זו, אם מתקיימים התנאים הבאים:

- 1) המימוש של אופציית הרכש המנקה לא יהיה חובה, במפורש (in form) או במהות, אלא נתון לשיקול דעתו של התאגיד הבנקאי היזם;
- 2) אופציית הרכש המנקה לא נבנתה כדי למנוע הקצאת הפסדים לחיזוקי אשראי המוחזקים ע"י משקיעים או לפוזיציות המוחזקות על ידם, או כדי לספק חיזוק אשראי; וכן
- 3) אופציית הרכש המנקה ניתנת למימוש רק כאשר נותרו 10% או פחות מתיק הבסיס המקורי או מניירות הערך שהונפקו, או, במקרה של עסקאות איגוח סינטטיות, רק כאשר נותר 10% או פחות מהערך המקורי של תיק ההתייחסות.

558. עסקאות איגוח הכוללות אופציית רכש מנקה שאינה מקיימת את כל הקריטריונים שצוינו בסעיף 557, יחייבו הקצאת הון ע"י התאגיד הבנקאי היזם.

במקרה של עסקאות איגוח מסורתיות, חובה לטפל בחשיפות הבסיס כאילו לא אוגחו. בנוסף, אסור לתאגידים בנקאיים להכיר בכל רווח ממכירה (gain-on-sale) כפי שהוגדר בסעיף 562 לצורך הון פיקוחי.

במקרה של עסקאות איגוח סינטטיות, תאגיד בנקאי אשר רוכש הגנה חייב להחזיק הון כנגד מלוא סכום החשיפות שאוגחו כאילו חשיפות אלו אינן נהנות מכל הגנת אשראי.

אם עסקת איגוח סינטטית כוללת אופציית רכש (שאיננה אופציית רכש מנקה) אשר באופן אפקטיבי מפסיקה בתאריך מסוים את העסקה ואת הגנת האשראי שנרכשה, התאגיד הבנקאי

חייב לטפל בעסקה בהתאם לסעיף 556 ולסעיפים 202 עד 205 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

559. אם בעת המימוש של אופציית רכש מנקה מתברר כי היא שימשה כחיזוק אשראי, יש להתייחס למימוש האופציה כאל תמיכה סמויה (implicit support) שסופקה ע"י התאגיד הבנקאי והיא תטופל בהתאם לכללי הפיקוח המסדירים את עסקאות האיגוח.

ד. טיפול בחשיפות איגוח

1. חישוב דרישות הון

560. תאגידים בנקאיים נדרשים להחזיק הון פיקוחי כנגד כל חשיפות האיגוח שלהם, כולל אלה העולות מאספקת מפחיתי סיכון אשראי לעסקת איגוח, השקעה בניירות ערך מגובי-נכסים, החזקה של רובד נדחה ואספקת מכשירי נזילות (liquidity facilities) או חיזוק אשראי, כפי שיפורט בסעיפים הבאים. יש להתייחס לחשיפות איגוח שנרכשו חזרה ע"י התאגיד הבנקאי כחשיפות איגוח שנשמרו על ידו.

(i) הפחתה

561. כאשר תאגיד בנקאי נדרש להפחית חשיפת איגוח מהון פיקוחי, יש להפחית 50% מרובד 1 ו-50% מרובד 2, למעט חריג אחד המפורט בסעיף 562. רצועות חיזוק אשראי לריבית בלבד (I/O) (בניכוי הסכום שיש להפחית מרובד 1 כמפורט בסעיף 562) יופחתו 50% מרובד 1 ו-50% מרובד 2. ניתן לחשב את ההפחתות מההון הפיקוחי בניכוי כל הפרשה ספציפית שנעשתה כנגד חשיפות האיגוח הרלבנטיות.

562. תאגידים בנקאיים חייבים להפחית מרובד 1 כל גידול בהון מניות הנובע מעסקאות איגוח, כגון הכנסת מרווח עתידית צפויה (Future margin income - FMI), הנוצרת מרווח ממכירה (gain-on-sale) המוכר כהון פיקוחי. גידול כזה בהון נחשב כ"רווח ממכירה" (gain-on-sale) למטרת מסגרת האיגוח.

563. בטל.

(ii) תמיכה סמויה (Implicit support)

564. כאשר תאגיד בנקאי מספק תמיכה סמויה לאיגוח, הוא חייב, לכל הפחות, להחזיק הון כנגד כל החשיפות הקשורות לעסקת האיגוח, כאילו הן לא אוגחו. כמו כן, תאגידים בנקאיים לא יורשו להכיר בהון הפיקוחי ברווח כלשהו ממכירה (gain-on-sale), כמוגדר בסעיף 562. בנוסף, התאגיד הבנקאי יצטרך לתת גילוי לציבור לכך (א) שנתן תמיכה שאינה במסגרת חוזה ו-(ב) ההשפעה של פעולה זו על ההון.

2. **דרישות תפעוליות לשימוש בהערכות אשראי חיצוניות (external credit assessments)** .565
הדרישות התפעוליות שלהלן מתייחסות לשימוש בהערכות אשראי חיצוניות לפי הגישה הסטנדרטית של מסגרת האיגוח:

א. על מנת שהערכת אשראי חיצונית תיחשב כשירה למטרות שקלול סיכון (risk weighting), היא חייבת להביא בחשבון ולשקף את מלוא סכום חשיפת סיכון האשראי שיש לתאגיד הבנקאי בהתחשב בכל התשלומים המגיעים לו. לדוגמה, אם תאגיד בנקאי זכאי לקבל קרן וריבית, ההערכה צריכה להביא בחשבון ולשקף את מלוא סיכון האשראי המיוחס להחזרים התקופתיים של הקרן והריבית גם יחד.

ב. הערכת אשראי חיצונית חייבת להיות של חברת דירוג אשראי חיצונית (ECAI) כשירה המוכרת ע"י המפקח על הבנקים בהתאם לסעיפים 90-108 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, למעט החריג הבא - בניגוד לנקודה השלישית בסעיף 91, הערכת אשראי כשירה חייבת להיות זמינה לציבור. במילים אחרות, דירוג חייב להיות מפורסם באופן נגיש ולהיכלל במטריצת המעברים (transition matrix) של ה-ECAI. לכן, דירוגים הזמינים רק לצדדים המעורבים בעסקה לא ממלאים דרישה זו.

ג. חברות דירוג אשראי חיצוניות (ECAIs) כשירות חייבות להיות בעלות מומחיות מוכחת בהערכה של עסקאות איגוח. קבלה חזקה של הערכות חברת הדירוג בשוק (strong market acceptance), עשויה להוות ראיה למומחיות הנדרשת.

ד. תאגיד בנקאי חייב להשתמש בהערכות אשראי של חברות דירוג אשראי חיצוניות (ECAIs) כשירות באופן עקבי עבור סוג נתון של חשיפת איגוח. תאגיד בנקאי אינו יכול להשתמש בהערכות אשראי שפורסמו על ידי ECAI אחת עבור רובד אחד או יותר ובאלו של ECAI אחרת עבור פוזיציות אחרות (בין אם נרכשו או נשמרו) בתוך אותו מבנה איגוח, אשר יתכן שדורגו על ידי ה-ECAI הראשונה.

כאשר ניתן להשתמש בדירוגים של שתי חברות דירוג אשראי חיצוניות כשירות או יותר והן מעריכות את סיכון האשראי של אותה חשיפת איגוח באופן שונה, יש ליישם את סעיפים 96 - 98.

ה. כאשר מפחית סיכון אשראי (CRM) מסופק ישירות ל-SPE ע"י ערב כשיר כמוגדר בסעיף 195, והדבר משתקף בהערכת האשראי החיצונית שניתנה לחשיפה (לחשיפות) האיגוח, יש להשתמש במשקל הסיכון המיוחס לדירוג חיצוני זה. כדי למנוע ספירה כפולה כלשהי, אסורה הכרה נוספת ב-CRM לצורך חישוב דרישת ההון. אם ספק ה-CRM אינו מוכר כערב כשיר כמוגדר בסעיף 195, יש להתייחס לחשיפות האיגוח המכוסות כאילו אינן מדורגות.

ו. במצב שבו מפחית סיכון אשראי לא סופק ישירות ל-SPE, אך מפחית סיכון אשראי מיושם על חשיפת איגוח ספציפית במבנה נתון (לדוגמה רובד ABS), התאגיד הבנקאי יטפל בחשיפה כאילו אינה מדורגת, ולאחר מכן ישתמש בטיפול שנקבע עבור CRM המתואר בסעיפים 109 - 210 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, על מנת להכיר בגידור.

ז. (i) תאגיד בנקאי אינו רשאי להשתמש בדירוג אשראי חיצוני למטרות שקלול סיכון, אם הדירוג מבוסס, ולו באופן חלקי, על תמיכה לא ממומנת (unfunded support) שנתן

התאגיד הבנקאי. לדוגמא, אם התאגיד הבנקאי רוכש ABCP (נייר מסחרי מגובה בנכסים), בעוד הוא מספק תמיכה לא ממומנת לאותה תוכנית ABCP (כגון מכשיר נזילות או חיזוק אשראי), ותמיכה זו משחקת תפקיד בקביעת דירוג האשראי של ה-ABCP, התאגיד הבנקאי יתייחס ל-ABCP כאילו לא דורג. התאגיד הבנקאי ימשיך להחזיק הון כנגד חשיפות האיגוח האחרות שהוא מספק (למשל, כנגד מכשיר הנזילות ו/או חיזוק אשראי).

(ii) הטיפול המתואר בסעיף 565(i) חל גם על חשיפות המוחזקות בתיק למסחר. דרישת ההון בגין חשיפות מסוג זה המוחזקות בתיק למסחר לא תפחת מהסכום הנדרש במסגרת הטיפול בתיק הבנקאי.

(iii) תאגידים בנקאיים רשאים להכיר בחשיפות חופפות, בהתאם לאמור בסעיף 581. למשל, תאגיד בנקאי המספק מכשיר נזילות התומך ב-100% מה-ABCP שהונפקו במסגרת תוכנית ABCP, ורוכש 20% מה-ABCP באותה תוכנית, יכול להכיר בחפיפה של 20% (מכשיר נזילות בגובה 100% + 20% ניירות מסחריים המוחזקים על ידו - 100% ניירות מסחריים שהונפקו = 20%). תאגיד בנקאי המספק מכשיר נזילות המכסה 90% מה-ABCP, ורוכש 20% מה-ABCP, יטפל בשתי החשיפות כאילו יש ביניהן חפיפה של 10% (מכשיר נזילות בגובה 90% + 20% ניירות מסחריים מוחזקים - 100% נייר מסחרי מונפק = 10%). תאגיד בנקאי המספק מכשיר נזילות המכסה 50% מה-ABCP, ורוכש 20% מה-ABCP, יטפל בשתי החשיפות כאילו אין ביניהן חפיפה. חפיפה עשויה להיות מוכרת גם בין דרישות הון בגין סיכון ספציפי לחשיפות בתיק למסחר ובין דרישות הון בגין חשיפות בתיק הבנקאי, בתנאי שהתאגיד הבנקאי יכול לחשב את דרישות ההון בגין החשיפות הרלוונטיות ולהשוות ביניהן.

2.1 מידע על הביטחון התומך בחשיפות איגוח

(i) 565. כדי שתאגיד בנקאי יוכל להשתמש במסגרת העבודה בנושא איגוח, חובה עליו להחזיק במידע המפורט בסעיפים 565(ii) עד 565(iv). תאגיד בנקאי שאינו עומד בדרישות הקבועות בסעיפים אלה יפחית את החשיפה מההון.

(ii) 565. ככלל, תאגיד בנקאי חייב להיות, באופן שוטף (on an ongoing basis), בעל הבנה מקיפה של מאפייני הסיכון של כל אחת מחשיפות האיגוח שלו, המאזניות והחוץ-מאזניות, כמו גם של מאפייני הסיכון של מאגרי חשיפות הבסיס של אותן חשיפות איגוח.

(iii) 565. תאגיד בנקאי חייב שתהיה לו גישה למידע על ביצועי מאגרי חשיפות הבסיס, באופן שוטף ובעיתוי המתאים. מידע זה יכלול את הפרטים הבאים, ככל שהם רלוונטיים: סוג החשיפה; אחוז ההלוואות בפיגור של 30, 60 ו-90 יום; שיעורי כשל; שיעורי פירעון מוקדם (prepayment); הלוואות בטיפול משפטי (loans in foreclosure); סוג הנכס; תפוסה (occupancy); ציון אשראי ממוצע או מדדים אחרים של איכות אשראי; יחס LTV (Loan-to-Value) ממוצע; ופיזור ענפי וגיאוגרפי. במקרה של איגוח מחדש, תאגיד בנקאי יחזיק במידע לא רק על רבדי האיגוח

הבסיסיים (underlying securitization tranches), כגון שם המנפיק ואיכות האשראי, אלא גם על המאפיינים והביצועים של מאגרי חשיפות הבסיס של רובדי האיגוח. 565(iv). תאגיד בנקאי חייב שתהיה לו הבנה מעמיקה של כל המאפיינים המבניים של עסקת איגוח, שעשויים להשפיע באופן מהותי על ביצועי החשיפות של התאגיד הבנקאי לעסקה. למשל: סדר הקדימויות החוזי לקבלת תשלומים (contractual waterfall) וגורמים מאיצים הקשורים לסדר הקדימויות לקבלת התשלומים (waterfall-related triggers); חיזוקי אשראי; חיזוקי נזילות; גורמים מאיצים הקשורים לשווי שוק (market value triggers); והגדרות כשל ספציפיות לעסקה.

3. גישה סטנדרטית לחשיפות איגוח

(i) תחולה

566. תאגידי בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי לסוגי חשיפות הבסיס שאוגחו, חייבים להשתמש בגישה הסטנדרטית של מסגרת עבודת האיגוח.

(ii) משקלי סיכון

567. סכום הנכס המשוקלל לסיכון (RWA) של חשיפת איגוח מחושב ע"י הכפלה של סכום הפוזיציה (ערכה המאזני) במשקל הסיכון המתאים שנקבע בהתאם לטבלאות שלהלן. עבור חשיפות חוץ מאזניות, על התאגידיים הבנקאיים להכפיל את החשיפה (ערכה הנומינלי) במקדמי המרה לאשראי (CCF) ואז לשקלל את סכום שווה הערך המאזני שהתקבל. אם חשיפה כזו מדורגת, יש להכפיל ב- CCF בשיעור של 100%. עבור פוזיציות עם דירוג ארוך טווח של B+ ומטה ודירוג לטווח קצר שאינו A-1/P-1, A-2/P-2 או A-3/P-3, נדרשת הפחתה מההון כמוגדר בסעיף 561. הפחתה נדרשת גם לפוזיציות שאינן מדורגות, למעט החרגי בנסיבות המתוארות בסעיפים 571-575.

קטגוריות דירוג לטווח ארוך⁹⁵

חשיפות איגוח

הערכת אשראי חיצונית	AAA עד AA-	A+ עד A-	BBB+ עד BBB-	BB+ עד BB-	B+ ומטה או ללא דירוג
משקל סיכון	20%	50%	100%	ליזם - הפחתה מההון	למשקיע - 350% הפחתה מההון

חשיפות איגוח מחדש

הערכת אשראי חיצונית	AAA עד AA-	A+ עד A-	BBB+ עד BBB-	BB+ עד BB-	B+ ומטה או ללא דירוג
משקל סיכון	40%	100%	225%	ליזם - הפחתה מההון	למשקיע - 650% הפחתה מההון

⁹⁵ סימון הדירוגים בטבלאות הבאות הם לצרכי הדגמה בלבד ואינם מציינים העדפה כלשהי או תמיכה במערכת הערכה חיצונית מסוימת.

קטגוריות דירוג לטווח-קצר

חשיפות איגוח

כל שאר הדירוגים או ללא דירוג	A-3/P-3	A-2/P-2	A-1/P-1	הערכת אשראי חיצונית
הפחתה מההון	100%	50%	20%	משקל סיכון

חשיפות איגוח מחדש

כל שאר הדירוגים או ללא דירוג	A-3/P-3	A-2/P-2	A-1/P-1	הערכת אשראי חיצונית
הפחתה מההון	225%	100%	40%	משקל סיכון

568. הטיפול בהקצאת הון לפוזיציות שנשמרו ע"י היזם, למכשירי נזילות, למפחיתי סיכון אשראי ולאגוח של חשיפות מתחדשות (revolving exposures), מוגדר בנפרד. הטיפול באופציית רכש מנקה (clean-up call) מפורט בסעיפים 557-559.

רק משקיעים יכולים להכיר בדירוגים של חשיפות המדורגות מתחת לדירוג השקעה

569. רק משקיעי צד שלישי, בניגוד לתאגידים בנקאיים המשמשים כיוזמים, יכולים להכיר בהערכות אשראי חיצוניות המקבילות לדירוג של BB+ ועד BB-, לצורך שקלול הסיכון של חשיפות איגוח.

הפחתת חשיפות המדורגות מתחת לדירוג השקעה ע"י יזמים

570. תאגידים בנקאיים יזמים, כהגדרתם בסעיף 543, חייבים להפחית את כל חשיפות האיגוח שנשמרו אשר מדורגות מתחת לדרגת השקעה (כלומר, חשיפות בדירוג נמוך מ-BBB).

(iii) חריגים לטיפול הכללי בחשיפות איגוח שאינן מדורגות

571. כמפורט בטבלאות לעיל, יש להפחית חשיפות איגוח שאינן מדורגות, למעט:

- (1) החשיפה הבכירה ביותר באיגוח;
  - (2) חשיפות הכלולות בפוזיציות הפסד שני או בפוזיציות טובות יותר במסגרת תוכניות ABCP ועונות לדרישות המפורטות בסעיף 574;
  - (3) מכשירי נזילות כשירים (eligible liquidity facilities).
- הכל כמפורט בסעיפים 572 עד 576 להלן.

טיפול בחשיפות איגוח בכירות ביותר שאינן מדורגות

572. אם החשיפה הבכירה ביותר בעסקת איגוח מסורתית או סינטטית אינה מדורגת, תאגיד בנקאי שמחזיק בחשיפה כזו או ערב לה רשאי לקבוע את משקל הסיכון ע"י יישום של שיטת "הסתכלות דרך" ("look through"), בתנאי שהרכב מאגר הבסיס ידוע בכל עת. תאגידים בנקאיים לא נדרשים לקחת בחשבון חווי החלפת ריבית או מטבע כאשר הם קובעים האם חשיפה היא הבכירה ביותר באיגוח לצורך יישום שיטת ה"הסתכלות דרך".

573. בשיטת ה"הסתכלות דרך", החשיפה הבכירה ביותר שאינה מדורגת מקבלת את משקל הסיכון הממוצע המשוקלל של חשיפות הבסיס, בכפוף לסקירה פיקוחית. כאשר תאגיד בנקאי אינו יכול לקבוע את משקלי הסיכון שיש לייחס לחשיפות הבסיס, חובה להפחית את הפוזיציה שאיננה מדורגת.

הטיפול בחשיפות שבפוזיציות הפסד שני או פוזיציה טובה יותר בתוכניות ABCP

574. לא נדרשת הפחתה של חשיפות איגוח שאינן מדורגות, שמספקים תאגידים בנקאיים מממנים של תוכניות ABCP, העומדות בדרישות הבאות :

- (א) מבחינה כלכלית החשיפה הינה בפוזיציות הפסד שני או פוזיציה טובה יותר, וכן, פוזיציות ההפסד הראשון מספקת הגנת אשראי משמעותית לפוזיציות ההפסד השני ;
- (ב) סיכון האשראי המשוך שקול לדירוג השקעה ומעלה ; וכן
- (ג) התאגיד הבנקאי המחזיק בחשיפת האיגוח שאינה מדורגת לא משמר או מספק את פוזיציות ההפסד ראשון.

575. כאשר התנאים שבסעיף 574 מתקיימים, משקל הסיכון יהיה הגבוה מבין (1) 100% לבין (2) משקל הסיכון הגבוה ביותר שמשויך לחשיפת בסיס יחידה כלשהי המכוסה ע"י המכשיר (facility).

משקלי - סיכון עבור מכשירי נזילות כשירים (eligible liquidity facilities)

576. למכשירי נזילות כשירים, כהגדרתם בסעיף 578, וכאשר התנאים לשימוש בהערכות אשראי חיצוניות כמפורט בסעיף 565 אינם מתקיימים, משקל הסיכון שמימשם לסכום שווה ערך אשראי של החשיפה (exposure's credit equivalent amount), שווה למשקל הסיכון הגבוה ביותר שמשויך לחשיפת בסיס יחידה כלשהי המכוסה על ידי המכשיר (facility).

(iv) מקדמי המרה לאשראי (CCF) עבור חשיפות חוץ מאזניות

577. למטרות הון מבוסס סיכון, תאגידים בנקאיים חייבים לקבוע האם לפי הקריטריונים המפורטים להלן, חשיפת איגוח חוץ מאזנית תיחשב כ"מכשיר נזילות כשיר" (eligible liquidity facility) או כ"מכשיר כשיר למתן מקדמות במזומן על ידי נותן שירות" (eligible servicer cash advance facility). כל שאר חשיפות האיגוח החוץ מאזניות יקבלו CCF של 100%.

מכשירי נזילות כשירים (eligible liquidity facilities)

578. תאגידים בנקאיים רשאים לטפל בחשיפות איגוח חוץ מאזניות כמכשירי נזילות כשירים אם מתקיימים התנאים המינימאליים הבאים :

- (א) מסמכי המכשיר חייבים לזהות ולהגביל בבירור את הנסיבות שבהן המכשיר ניתן לניצול. סכומים שניתן למשוך במסגרת המכשיר חייבים להיות מוגבלים לסכום שסביר שיוחזר במלואו מהמימוש (liquidation) של חשיפות הבסיס ושל כל חיזוקי אשראי שסופקו על ידי המוכרים. בנוסף, אסור שהמכשיר יכסה הפסדים כלשהם שנגרמו במאגר חשיפות הבסיס

- לפני ביצוע המשיכה, או שיהיה בנוי באופן המביא לכך שהמשיכה וודאית (כפי שמשקף על ידי משיכות סדירות או מתמשכות);
- (ב) המכשיר חייב להיות כפוף למבחן איכות אשראי (asset quality test) המונע ממנו לכסות חשיפות סיכון אשראי בכשל (default) כמוגדר בסעיפים 452-459. בנוסף, אם החשיפות שמכשיר הנזילות נדרש לממן הן ניירות ערך בעלי דירוג חיצוני, אפשר יהיה לעשות שימוש במכשיר רק כדי לממן ניירות ערך שהם בעלי דירוג השקעה חיצוני בעת המימון;
- (ג) המכשיר לא ניתן למשיכה לאחר שנוצלו כל חיזוקי האשראי הישימים (לדוגמה, ברמת העסקה הבודדת וברמת התכנית-programme-wide) שמשפרים את הנזילות; וכן
- (ד) החזר של משיכות שנוצלו מהמכשיר (כגון, נכסים שנרכשו בהתאם להסכם רכישה או הלוואות שניתנו בהתאם להסכם הלוואה) אסור שיהיה נדחה ביחס לזכויות כלשהן של מחזיק כלשהו באיגרת חוב בתוכנית (לדוגמה, בתוכנית ABCP), ולא יהיה נתון לוותר או לדחיה.

579. כאשר התנאים לעיל מתקיימים, התאגיד הבנקאי יכול ליישם CCF של 50% למכשיר נזילות כשיר, ללא קשר לתקופת הפירעון שלו. אולם, אם נעשה שימוש בדירוג חיצוני של המכשיר עצמו לצורך קביעת משקל-הסיכון של המכשיר, יש ליישם CCF של 100%.

מכשירי נזילות כשירים זמינים רק למקרה של הפרעת שוק (market disruption)
580. בטל.

טיפול בחשיפות חופפות (Treatment of overlapping exposures)

581. תאגיד בנקאי יכול לספק מספר סוגים של מכשירים חוץ מאזניים (למשל מכשירי נזילות או חיזוקי אשראי) שניתן למשוך מהם תחת תנאים שונים. בהינתן תנאים (triggers) שונים להפעלת מכשירים אלה, יתכן שתאגיד בנקאי מספק כיסוי חופף לחשיפות הבסיס. במילים אחרות, המכשירים הניתנים ע"י תאגיד בנקאי יכולים לחפוף מכיוון שמשכיח ממכשיר אחד יכולה למנוע (באופן חלקי) משיכה ממכשיר אחר. במקרה של מכשירים חופפים שסופקו ע"י אותו תאגיד בנקאי, התאגיד הבנקאי אינו צריך להקצות הון נוסף בגין החפיפה. במקום זאת, התאגיד הבנקאי נדרש להחזיק הון פעם אחת בלבד, עבור הפוזיציה המכוסה ע"י המכשירים החופפים (בין אם הם מכשירי נזילות או חיזוקי אשראי). כאשר המכשירים החופפים כפופים למקדמי המרה שונים, התאגיד הבנקאי חייב ליחס את החלק החופף למכשיר עם מקדם ההמרה הגבוה יותר. אולם, אם מכשירים חופפים סופקו ע"י תאגידים בנקאיים שונים, כל תאגיד בנקאי חייב להחזיק הון עבור הסכום המרבי של המכשיר.

מכשירים כשירים למקדמות מזומן ע"י נותן שירות (eligible servicer cash advance facilities)

582. מכשיר מקדמות במזומן של נותן שירות, אשר נקבע בחוזה, יקבל CCF של 0% בהתקיים כל התנאים הבאים:

- א. כל התנאים שבסעיף 578 מתקיימים במלואם.
- ב. המכשיר ניתן לביטול ללא תנאי וללא הודעה מוקדמת.
- ג. לנותן השירות יש זכות לקבל שיפוי מלא בגין מקדמות שניתנו מהמכשיר.
- ד. החזרים לסכומים שנמשכו מהמכשיר הם בכירים ביחס לכל תביעה אחרת ביחס לתזרים המזומנים הנובע מהחשיפות שאוגחו.

(v) טיפול בהפחתת סיכון אשראי (Credit Risk Mitigation) לחשיפות איגוח

583. הטיפול להלן מתייחס לתאגיד בנקאי המחזיק במפחית סיכון אשראי על חשיפת איגוח. מפחיתי סיכון אשראי כוללים: ערבויות, נגזרי אשראי, ביטחונות וקיצוץ פריטים מאזניים. המונח ביטחון, בהקשר זה, מתייחס לביטחון שבו נעשה שימוש לגידור סיכון האשראי בחשיפת האיגוח, ולא לביטחון המשמש לגידור סיכון האשראי בחשיפות הבסיס של עסקת האיגוח.
584. כאשר תאגיד בנקאי, שאינו התאגיד הבנקאי היזם, מספק הגנת אשראי לחשיפת איגוח, הוא חייב לחשב דרישת הון על החשיפה המכוסה, כאילו היה משקיע באיגוח. אם תאגיד בנקאי נותן הגנה לחיזוק אשראי שאינו מדורג, הוא חייב להתייחס להגנת האשראי שסיפק כאילו הוא עצמו מחזיק ישירות בחיזוק האשראי שאינו מדורג.

ביטחון

585. ביטחון כשיר מוגבל לכזה המופך בהתאם לגישה הסטנדרטית ל-CRM (סעיפים 145-146 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203). ניתן להכיר בביטחון ששעבדו SPEs.

ערבויות ונגזרי אשראי

586. ערבויות ונגזרי אשראי שסופקו ע"י ישויות המנויות בסעיף 195 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 יכולות להיחשב מוכרות. SPEs לא יכולות להיות מוכרות כערבים כשירים.
587. כאשר ערבויות או נגזרי אשראי עומדים בתנאים התפעוליים המינימאליים המפורטים בסעיפים 189 עד 194 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, תאגידי בנקאיים יכולים להביא בחשבון הגנות אשראי כאלה בחישוב דרישת ההון בגין חשיפות איגוח.
588. דרישת הון עבור חלק שקיבל הגנה/ערבות תחושב בהתאם ל-CRM בגישה הסטנדרטית כמפורט בסעיפים 196 עד 201.

אי התאמה של תקופות לפירעון (maturity mismatch)

589. במצב של אי התאמה בתקופות לפירעון דרישת ההון הפיקוחי תקבע בהתאם לסעיפים 202 עד 205 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203. כאשר לחשיפות המגודרות מספר מועדי פירעון שונים, יש לעשות שימוש במועד הפירעון המאוחר מביניהם.

(vi) דרישת הון עבור סעיפי פירעון מוקדם (early amortization)
תחולה

590. כפי שיפורט להלן, תאגיד בנקאי יזם נדרש להחזיק הון כנגד כל או חלק מהזכויות של משקיע (כלומר הן כנגד היתרות שנמשכו והן כנגד אלה שלא נמשכו המתייחסות לחשיפות שאוגחו), כאשר :

- (א) הוא מוכר חשיפות למבנה איגוח המכיל סעיף פירעון מוקדם ; וכן
(ב) החשיפות שנמכרו הן בעלות אופי מתחדש (revolving nature), כלומר חשיפות בהן הלווה רשאי לשנות את הסכום המנוצל ואת ההחזרים בכפוף למגבלה שהוסכמה בהתאם לקו האשראי (לדוגמא חייבים בכרטיסי אשראי והתחייבויות למתן הלוואות לתאגידים).

591. דרישת ההון צריכה לשקף את סוג המנגנון המפעיל את סעיף הפירעון המוקדם.

592. עבור מבני איגוח שבהם מאגר הבסיס כולל הן חשיפות מתחדשות (revolving exposures) והן חשיפות לזמן קצוב, תאגיד בנקאי חייב ליישם את הטיפול הרלבנטי בפירעון מוקדם (כמתואר להלן בסעיפים 594 עד 605), לגבי אותו חלק של מאגר הבסיס שכולל חשיפות מתחדשות.

593. תאגידים בנקאיים אינם נדרשים לחשב דרישות הון בגין פירעון מוקדם במצבים הבאים :
- (א) "מבנים מתמלאים" (replenishment structure) של איגוח, בהם חשיפות הבסיס אינן מתחדשות (revolve), והפירעון המוקדם (early amortization) מביא לסיום היכולת של התאגיד הבנקאי לצרף חשיפות חדשות ;
- (ב) עסקאות איגוח של נכסים מתחדשים, המכילות רכיבי פירעון מוקדם, ומחקות מבני איגוח של נכסים לזמן קצוב (זאת אומרת שהסיכון של מכשירי הבסיס אינו חוזר לתאגיד הבנקאי היזם).
- (ג) מבנים שבהם תאגיד בנקאי מאגח קו אשראי אחד או יותר, והמשקיעים נותרים חשופים באופן מלא למשיכות עתידיות ע"י הלווים גם לאחר שהאירוע של פירעון מוקדם התרחש.
- (ד) כאשר סעיף הפירעון המוקדם מופעל רק ע"י אירועים שאינם קשורים לביצועים של הנכסים שאוגחו או של התאגיד הבנקאי המוכר, כגון שינויים מהותיים בחוקים או בתקנות מס.

דרישת הון מרבית

594. לתאגיד בנקאי הכפוף לטיפול של פירעון מוקדם, סך כל דרישת ההון לכל הפוזיציות שלו תהיה כפופה לדרישת הון מרבית (כלומר, לתקרה) השווה לגבוהה מבין : (1) זו הנדרשת בגין חשיפות איגוח שנשמרו, או (2) דרישת הון שהייתה חלה אם החשיפות לא היו מאוגחות.

בנוסף, תאגידים בנקאיים חייבים להפחית מההון את הסכום של רווח כלשהו ממכירה (any gain-on-sale) ואת רצועות החיזוק לריבית בלבד (I/O) הנובעים מעסקאות איגוח, בהתאם לסעיפים 561 עד 563.

מכניזם

595. דרישת הון מתאגיד בנקאי יזם עבור זכות המשקיע נקבעת כמכפלה של: (א) זכות המשקיע; (ב) ה- CCF המתאים (כמפורט להלן); ו- (ג) משקל הסיכון המתאים לסוג חשיפת הבסיס, כאילו החשיפה לא אוגחה. כפי שמתואר להלן, ה- CCFs תלויים בסוג הפירעון המוקדם - האם התשלום למשקיעים הוא באמצעות מנגנון נשלט או לא נשלט. ה- CCFs נקבעים גם בהתאם לסוג החשיפות שאוגחו: האם מדובר בקווי אשראי קמעונאיים ניתנים לביטול (uncommitted) (למשל חייבים בכרטיסי אשראי), או בקווי אשראי אחרים (למשל מכשירים מתחדשים לתאגידים). קו אשראי נחשב "ניתן לביטול" אם התאגיד הבנקאי רשאי לבטלו ללא תנאי וללא הודעה מוקדמת.

(vii) קביעת CCFs לסעיף פירעון מוקדם נשלט

596. סעיף פירעון מוקדם נחשב נשלט כאשר מתקיימת ההגדרה המפורטת בסעיף 548.

חשיפות קמעונאיות ניתנות לביטול

597. בקווי אשראי קמעונאיים הניתנים לביטול (לדוגמה, חייבים בכרטיסי אשראי) באיגוח הכולל מאפייני פירעון מוקדם נשלט, תאגידים בנקאיים חייבים להשוות את המרווח העודף (המוגדר בסעיף 550) הממוצע לשלושה חודשים לנקודה שבה התאגיד הבנקאי נדרש ללכוד (trap) מרווח עודף בהתאם לתנאי מבנה האיגוח (להלן - נקודת לכידת המרווח העודף - excess spread trapping point).

598. במקרים שבהם עסקה כזו לא דורשת ללכוד מרווח עודף, נקודת לכידת המרווח העודף תהיה 4.5% מעל לרמת המרווח העודף המפעילה את מנגנון הפירעון המוקדם.

599. על התאגיד הבנקאי לחלק את רמת המרווח העודף (ממוצע של שלושה חודשים), בנקודת לכידת המרווח העודף של העסקה, כדי להקצות את מקדמי ההמרה המתאימים בהתאם למפורט בטבלה הבאה:

מאפייני פירעון מוקדם נשלט

לא ניתנים לביטול (Committed)	קווי אשראי ניתנים לביטול (Uncommitted)	
90% CCF	מקדם המרה לאשראי (CCF) למרווח עודף ממוצע ל-3 חודשים	קווי אשראי קמעונאיים
	133.33% מנקודת הלכידה או יותר -	
	0% CCF	
	פחות מ- 133.33% ומעל 100% מנקודת הלכידה -	
	1% CCF	
	פחות מ- 100% ומעל 75% מנקודת הלכידה -	
	2% CCF	
	פחות מ- 75% ומעל 50% מנקודת הלכידה -	
10% CCF		
פחות מ- 50% ומעל 25% מנקודת הלכידה -		
20% CCF		
פחות מ- 25% -		
40% CCF		
90% CCF	90% CCF	קווי אשראי לא קמעונאיים

600. תאגידים בנקאיים נדרשים ליישם את מקדמי ההמרה המפורטים בטבלה לעיל למנגנונים נשלטים עבור זכות המשקיע שהוזכרה בסעיף 595.

חשיפות אחרות

601. על כל שאר החשיפות המתחדשות שאוגחו (כלומר, אלו שאינן ניתנות לביטול ואלו שאינן קמעונאיות) עם מאפייני פירעון מוקדם נשלט יחול CCF של 90%, כנגד החשיפה החוץ מאזנית.

(viii) **קביעת CCFs עבור סעיפי פירעון מוקדם לא נשלט**

602. סעיפי פירעון מוקדם שאינם מקיימים את ההגדרה של פירעון מוקדם נשלט כמפורט בסעיף 548 יחשבו כלא נשלטים ויטופלו כמפורט להלן.

חשיפות אשראי קמעונאיות הניתנות לביטול (Uncommitted)

603. עבור קווי אשראי קמעונאיים הניתנים לביטול (כגון, חייבים בכרטיסי אשראי) באיגוח הכולל מאפייני פירעון מוקדם לא נשלט, תאגידי בנקאיים חייבים לבצע את ההשוואה המתוארת בסעיפים 597-598.

604. על התאגיד הבנקאי לחלק את רמת המרווח העודף בנקודת לכידת המרווח העודף של העסקה כדי להקצות את מקדמי ההמרה המתאימים כמפורט בטבלה הבאה :

מאפייני פירעון מוקדם לא-נשלט

לא ניתנים לביטול	קווי אשראי ניתנים לביטול	
100% CCF	מוקדם המרה לאשראי (CCF) למרווח עודף ממוצע ל-3 חודשים	קווי אשראי קמעונאיים
	133.33% מנקודת הלכידה או יותר -	
	0% CCF	
	פחות מ- 133.33% ומעל 100% מנקודת הלכידה -	
	5% CCF	
	פחות מ- 100% ומעל 75% מנקודת הלכידה -	
15% CCF		
	פחות מ- 75% ומעל 50% מנקודת הלכידה -	
	50% CCF	
	פחות מ- 50% מנקודת הלכידה -	
	100% CCF	
100% CCF	100% CCF	קווי אשראי לא קמעונאיים

חשיפות אחרות

605. כל שאר חשיפות האיגוח המתחדשות (כלומר אלו שאינן ניתנות לביטול וכל אלו שאינן קמעונאיות) עם מאפייני פירעון מוקדם לא-נשלט יהיו נתונות ל-CCF של 100% נגד חשיפות חוץ מאזניות.

606-643. בטל⁹⁶.

עדכונים

תאריך	פרטים	גרסה	חוזר 06 מס'
20/6/10	חוזר מקורי	1	2268
15/5/12	עדכון	2	2338